

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра политологии**

**ЯКОВЛЕВ
Никита Александрович**

**ПАРЛАМЕНТАРИЗМ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ: ОССОБЕННОСТИ
СТАНОВЛЕНИЯ И РАЗВИТИЯ**

Дипломная работа

**Научный руководитель:
кандидат политических наук,
доцент
Абраменко Елена
Геннадьевна**

Допущена к защите:

«__» 2025 г.

Зав. кафедрой политологии

доктор политических наук, профессор Н. А. Антанович

Минск, 2025

ОГЛАВЛЕНИЕ

РЕФЕРАТ	3
РЭФЕРАТ	4
ABSTRACT	5
ВВЕДЕНИЕ.....	Ошибкa! Закладка не определена.6
ГЛАВА 1 ИНСТИТУТ ПАРЛАМЕНТАРИЗМА: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	Ошибкa! Закладка не определена.8
 1.1 Обзор литературы по теме исследования	Ошибкa! Закладка не определена.8
 1.2 Парламентаризм: понятие, структура, принципы	Ошибкa! Закладка не определена.10
 1.3 Основные модели парламентаризма	Ошибкa! Закладка не определена.17
ГЛАВА 2 ЗАРОЖДЕНИЕ И ЭВОЛЮЦИЯ ПАРЛАМЕНТАРИЗМА НА ТЕРРИТОРИИ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ	Ошибкa! Закладка не определена.23
 2.1 Эволюция парламентаризма на белорусских землях	Ошибкa! Закладка не определена.23
 2.2 Советский парламентаризм.....	Ошибкa! Закладка не определена.27
ГЛАВА 3 РАЗВИТИЕ ПАРЛАМЕНТАРИЗМА В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ.....	Ошибкa! Закладка не определена.32
 3.1 Особенности функционирования института парламентаризма в период до 1996 г.	Ошибкa! Закладка не определена.32
 3.2 Развитие парламентаризма в Республике Беларусь в к. XX – н. XXI в.	Ошибкa! Закладка не определена.37
 3.3 Роль референдума 27 февраля 2022 г. в развитии института парламентаризма	Ошибкa! Закладка не определена.49
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	Ошибкa! Закладка не определена.56
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ.....	58

РЕФЕРАТ

Объем работы: 63 страницы, 63 использованных источника.

Ключевые слова: ПАРЛАМЕНТАРИЗМ, ПАРЛАМЕНТ, РАЗДЕЛЕНИЕ ВЛАСТЕЙ, ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО, НАЦИОНАЛЬНОЕ СОБРАНИЕ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ, ВСЕБЕЛОРУССКОЕ НАРОДНО СОБРАНИЕ, ГРАЖДАНСКОЕ ОБЩЕСТВО.

Объект исследования: общественные отношения, складывающиеся в процессе развития представительской демократии.

Предмет исследования: особенности парламентаризма как политического института.

Цель исследования: выявление особенностей становления и развития парламентаризма в Республике Беларусь.

Методологическую основу исследования составили метод системного анализа, комплексный метод, социологический метод, общенаучные методы (сравнение, синтез, индукция и дедукция).

Научная новизна исследования: автором осуществлен комплексный анализ института парламентаризма, выявлены его характерные признаки. В процессе исследования определены этапы эволюции белорусского парламентаризма, охарактеризованы его особенности. Особое внимание в исследовании удалено влиянию республиканского референдума 27 февраля 2022 г. в развитии отечественного парламентаризма. На основании произведенного анализа автором определены направления совершенствования парламентаризма в Республике Беларусь.

Полученные в ходе исследования выводы могут быть использованы Национальным собранием Республики Беларусь и другими органами государственной власти, при подготовке проектов нормативных правовых актов в образовательном процессе и в качестве основы для дальнейших исследований института парламентаризма.

Структура дипломной работы состоит из введения, трёх глав, восьми подразделов, заключения и списка использованных источников (63 наименования)

Дипломная работа является самостоятельно выполненным исследованием.

РЭФЕРАТ

Аб'ём працы: 63 старонак, 63 скарыстаныя крыніцы.

Ключавыя слова: ПАРЛАМЕНТАРЫЗМ, ПАРЛАМЕНТ, РАЗДЗЕЛ УЛАД, ПРАДСТАЎНІЦТВА, НАЦЫЯНАЛЬНЫ СХОД РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ, УСЕБЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ СХОД, ГРАМАДЗЯНСКАЯ СУПОЛЬНАСЦЬ.

Аб'ект даследавання: грамадскія адносіны, якія складваюцца ў працэсе развіцця прадстаўніцкай дэмакратыі.

Прадмет даследавання: асаблівасці парламентарызму як палітычнага інстытута.

Мэта даследавання: выяўленне асаблівасцей станаўлення і развіцця парламентарызму ў Рэспубліцы Беларусь.

Метадалагічную аснову даследавання склалі метад сістэмнага аналізу, комплексны метад, сацыялагічны метад, агульнанавуковыя метады (параўнанне, сінтэз, індукцыя і дэдукцыя).

Навуковая навізна даследавання: аўтарам ажыццёўлены комплексны аналіз інстытута парламентарызму, выяўлены яго харктэрныя прыкметы. У працэсе даследавання вызначаны этапы эвалюцыі беларускага парламентарызму, ахарактарызаваны яго асаблівасці. Адмысловая ўвага ў даследаванні нададзена ўплыву рэспубліканскага рэферэндуму 27 лютага 2022 г. у развіцці айчыннага парламентарызму. На падставе праведзенага аналізу аўтарам вызначаны напрамкі ўдасканалення парламентарызму ў Рэспубліцы Беларусь.

Атрыманыя ў ходзе даследавання вывады могуць быць выкарыстаны Нацыянальным сходам Рэспублікі Беларусь і іншымі органамі дзяржаўнай улады, пры падрыхтоўцы праектаў нарматыўных прававых актаў у адкукацыйным працэсе і ў якасці асновы для далейшых даследаванняў інстытута парламентарызму.

Структура дыпломнай работы складаецца з увядзення, трох кіраўнікоў, восьмі падраздзелаў, заключэння і спісу выкарыстаных крыніц (63 найменні)

Дыпломная праца з'яўляецца самастойна выкананым даследаваннем.

ABSTRACT

Volume of work: 63 pages, 63 sources used.

Keywords: PARLIAMENTARISM, PARLIAMENT, SEPARATION OF POWERS, REPRESENTATION, NATIONAL ASSEMBLY OF THE REPUBLIC OF BELARUS, ALL-BELARUSIAN PEOPLE'S ASSEMBLY, CIVIL SOCIETY.

Object of the study: public relations that develop in the process of representative democracy development.

Subject of the study: features of parliamentarism as a political institution.

Objective of the study: identification of the peculiarities of the formation and development of parliamentarism in the Republic of Belarus.

The methodological basis of the study was the method of system analysis, complex method, sociological method, general scientific methods (comparison, synthesis, induction and deduction).

Scientific novelty of the study: the author carried out a comprehensive analysis of the institution of parliamentarism and identified its characteristic features. In the course of the research the stages of evolution of Belarusian parliamentarism were determined and its peculiarities were characterised. Special attention is paid to the influence of the republican referendum of 27 February 2022 in the development of Belarusian parliamentarism. On the basis of the analysis the author has identified the directions of improvement of parliamentarism in the Republic of Belarus.

The conclusions obtained in the course of the research can be used by the National Assembly of the Republic of Belarus and other public authorities, in the preparation of drafts of normative legal acts in the educational process and as a basis for further research into the institute of parliamentarism.

The structure of the thesis consists of an introduction, three chapters, eight subsections, a conclusion and a list of used sources (63 titles)

The thesis is an independently completed research.